

Minulosť a súčasnosť Vavrišova

Obec Vavrišovo leží vo východnej časti Liptovskej kotliny v údolí rieky Belá. Je východiskovou obcou do Vysokých Tatier. Panoramatickým pohľadom z obce vidieť pohoria Nízkyh, Západných a Vysokých Tatier. Lokalita Hájik a Sihoť sú vyhľadávanou hubárskou oblasťou. Splavovanie divokej rieky Belá je európskou atrakciou.

Vavrišovo sa spomína už v roku 1286 ako majetok Mikuláša, syna Serefelovho. Meno dostalo podľa Serefelovho otca Vavrinca. Pamätným sa stalo Vavrišovo v kurucko-labanskom stavovskom povstaní, ktoré bolo v rokoch 1703 – 1711, keď sa v auguste 1709 na jeho území odohrala jedna z najkurióznějších bitiek tohto povstania. K rozhodujúcemu útoku v závere bitky nedošlo, bitka sa prakticky skončila ústupom povstalcov na východ. Ostali vypálené dediny, a to najmä Vavrišovo a Pribylina. V roku tristoého výročia bitky usporiadali vavrišovskí nadšenci rekonštrukciu bitky a odhalili jej pamätník. O rok neskôr bolo verejnosti sprístupnené *Múzeum Bitky pri Vavrišove* s vyhliadkovou vežou.

Najstarším dokumentom obce je *Urbár* osady Vavrišovo, švabachom (lomeným gotickým písmom z 80. rokov 15. storočia) písaný poriadok medzi zemepánmi a poddanými. Ďalším dokumentom je kniha zápisníc, ktorú začali písať obyvatelia obce od roku 1785.

V obci je neorománsky evanjelický kostol. Jeho stavba bola začatá v roku 1879 z iniciatívy vtedajšieho richtára Mateja Šramu. Výstavba bola ukončená v roku 1884 a ešte v tom istom roku bol kostol posvätený. Kostol bol v roku 1990 prestavaný z dôvodu jeho poškodenia požiarom v roku 1896.

V roku 1882 vznikol vo Vavrišove prvý samostatný baptistický cirkevný zbor na území dnešnej Slovenskej republiky. Budova modlitebne bola postavená v roku 1890. 13. júna 1905 sa vo Vavrišove konala *Konferencia baptistických zborov Československého zjednotenia*. Bolo to v čase Rakúsko-Uhorska, kedy sa o spoločnom štáte Čechov a Slovákov ani len neuvažovalo. V tom čase mal Vavrišovský zbor už 112 členov.

Vavrišovskí murári patrili k známym hornoliptovským majstrom, ktorí stavali nielen Budapešť, ale aj remeselne nádherne vypracované domy v obci. Vzácnym a ojedinelým je komplex pôvodných hospodárskych budov vystavaný z protipožiarnych dôvodov mimo obytnej zóny obce.

Obyvatelia Vavrišova sú hrdí na svojich rodákov: národohospodára a ekonóma Petra Zaťka, spisovateľa a zakladateľa spolku Tranoscus Jána Alexandra Fábryho, profesora a teológa Jána Jamnického, teológa Jána Greša, staviteľov Pastrňakovcov, kňaza a básnika Emila Janotku, maliara a pedagóga Jána Sochora.

Okrem tradičných spoločenských organizácií (Jednota dôchodcov, Dobrovoľný hasičský zbor, Telovýchovná jednota Liptov) pôsobia v obci združenia Hornoliptovský kurucký regiment, Poľovné združenie Belá a Tanečný klub Jessy. Ďalšími dôležitými inštitúciami sú Urbársky spolok Vavrišovo, materská škola, obecná knižnica. V obci je predajňa potravín, predajňa ovčích výrobkov „Ovečkovo“, futbalové a tenisové ihrisko, kemp, automotoklub, prírodné kúpalisko, pohostinstvo, záhradníctvo, stolárstvo, kovovýroba, Šport bar, Cukráreň Aďa, ubytovanie v súkromí (Gazdov dvor so službami...). Pravidelnými podujatiami sú výstup na Baranec, stávanie mája, športový deň detí, uvítanie detí do života, stretnutie so staršími spoluobčanmi a jubilantmi, športové turnaje, rekonštrukcia Bitky pri Vavrišove, osadenie a rozsvietenie vianočného stromčeka.

Parkovisko pri pamätníku kuruckých udalostí v centre obce sa podarilo vďaka sponzorom a dobrovoľníkom premeniť na oázu pokoja a oddychu realizovaním projektu *Zelené srdce historickej bitky v obci Vavrišovo* v rámci programu Zelené obce 2011. Vavrišovo tak má jedinečné námestie, ktoré spojilo históriu, zeľeň a budúce cyklotrasy do jedného celku.

Do budúcnosti vedenie obce plánuje upraviť okolie kultúrneho domu s rozdelením plochy na zelenú oddychovú časť a vytvoriť v jeho blízkosti aj miesto dopravného stíšenia, podporiť individuálnu bytovú výstavbu s príslušnou infraštruktúrou, vybudovať ďalšie detské ihriská, vybudovať zberný dvor.

Vavrišovo v roku 2030

Obec Vavrišovo je nielen vhodným miestom na kvalitné bývanie svojich občanov so všetkými základnými službami, ale aj strediskom cestovného ruchu so zameraním na vidiecky turizmus, turistiku a agroturistiku. Darí sa malým a stredným podnikateľom, ktorí s využitím miestnych zdrojov a kapacít poskytujú kvalitné a vyhľadávané služby obyvateľom obce i širšiemu regiónu.

Stratégia pre dosiahnutie vízie obce

Občania obce a jej predstavitelia sú pripravení naplniť víziu budúcnosti

- sústavnou prácou samosprávy na zlepšovaní kvality života obyvateľov mesta v oblasti služieb a infraštruktúry,
- **vytváraním podmienok pre vznik a udržanie pracovných príležitostí,**
- kladením dôrazu na aktívnu občiansku spoločnosť a spoluprácu,
- zavádzaním moderných technológií do života v obci,
- ako aj šetrným využívaním prírodných zdrojov a aktívnou ochranou hodnôt územia.

Za prioritu je považovaná oblasť pracovných príležitostí.

Členovia pracovnej skupiny Vavrišovo

Pracovná skupina v obci Vavrišovo pracovala v zložení:

- Ľubica Chlebová, starostka,
- Martina Veselovská,
- Ing. Eva Trnková,
- Tibor Trepáč.

Návrh a-SPRO bol prerokovaný a schválený v obecnom zastupiteľstve dňa
(Uznesenie č.).

SWOT analýza Vavrišova

Silné stránky	Slabé stránky
Prírodný potenciál a ľudské zdroje <ul style="list-style-type: none"> - prírodné a klimatické podmienky - poloha medzi Nízkymi a Vysokými Tatrami - ubytovacie zariadenia a zariadenia poskytujúce služby - dobrá spolupráca s jestvujúcimi podnikateľmi - dobrá komunikácia a spolupráca so záujmovými združeniami občanov - záujem strednej generácie zostať v obci bývať - prílev nových mladých ľudí so vzdelaním - členstvo obce v mikroregióne Belá, v Združení miest a obcí Liptova, v Miestnej akčnej skupine Horný Liptov - ľudský potenciál so skúsenosťami v poľnohospodárstve – potenciál na agroturistiku - webové sídlo, aplikácia v obraze, sociálne siete, FB konto - elektronická úradná tabuľa v budove OÚ 	Prírodný potenciál a ľudské zdroje <ul style="list-style-type: none"> - nedostatok pracovných príležitostí v regióne - nedostatok podnikateľských subjektov na území obce - nedostatočné využívanie prírodného potenciálu - nepriaznivá demografická štruktúra obyvateľstva - absentuje aktívny prístup ľudí k združovaniu sa

<p>Technická infraštruktúra a doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktualizovaná územnoplánovacia dokumentácia - stanovené lokality na rozvoj podnikateľských aktivít - existujúci systém cestnej dopravy - priame napojenie na diaľnicu D1 (Ivachnová – Mengusovce) - dostatočné zásobovanie obyvateľov pitnou vodou prostredníctvom vodárenskej sústavy - dostatočné zabezpečenie zásobovania obyvateľov plynom - vybudovaná kanalizačná sieť a ČOV - pomerne dobre rozvinutá elektrická sieť - pokrytie územia obce signálom všetkých mobilných operátorov - vôľa samosprávy riešiť problémy v obci, riešenie bytovej otázky výstavbou RD a nájomnými bytmi <p>Vzdelávanie a kultúra, sociálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> - fungujúca materská škola - existujúca opatrovateľská služba - aktívna činnosť OZ Hornoliptovský kurucký regiment a Múzea Bitky pri Vavrišove - fungujúca obecná knižnica - sociálna komisia udržiavajúca kontakt so staršími spoluobčanmi s následným zabezpečením riešenia ich podnetov <p>Životné prostredie a cestovný ruch</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostatočné zdroje kvalitných podzemných vôd - zavedený separovaný zber odpadov - nie sú prítomné žiadne väčšie zdroje znečisťovania životného prostredia - možnosť kúpania v neďalekom Lipt. Jáne - blízkosť Múzea liptovskej dediny v Pribyline - prírodný potenciál pre rozvoj cestovného ruchu - dobrá geografická poloha pre rozvoj cestovného ruchu - existencia chráneného vtáčieho územia - vhodné trasy pre budovanie náučných chodníkov - zriadená unikasa v predajni COOP Jednota - vykurovanie domácnosti plynom - aplikácia V obraze – prehľad informácií z web sídla obce v mobile - aplikácia Odvoz odpadu - informácie o vývoze odpadu v obci v mobile 	<p>Technická infraštruktúra a doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci technický stav miestnych komunikácií - nedostatok chodníkov v obci - zlý technický stav vzdušného elektrického vedenia - chýbajúca infraštruktúra pre plánovanú novú výstavbu - verejná infraštruktúra vyžadujúca náklady na údržbu a opravy - nedostatočná ponuka poskytovaných služieb na území obce - nedostatočný signál u niektorých operátorov mobilnej siete (Orange, O2) <p>Vzdelávanie a kultúra, sociálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> - dochádzanie za základnými zdravotníckymi službami do Liptovského Hrádku - chýba denný stacionár - dochádzanie žiakov ZŠ mimo bydliska <p>Životné prostredie a cestovný ruch</p> <ul style="list-style-type: none"> - neexistujúci harmonogram splavovania vodnej cesty a jej zlý stav - slabé skúsenosti obyvateľov s podnikaním v cestovnom ruchu a turistike - nedostupnosť bankových služieb na území obce
Príležitosti	Ohrozenia

<p>Prírodný potenciál a ľudské zdroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - využiť zvýšený záujem turistov o lokalitu - využiť prírodné podmienky - štátna podpora rozvoja bývania a rastu populácie - pozitívne legislatívne zmeny - možnosť využiť prostriedky EÚ a štátnych dotácií - využiť záujem mladých ľudí o veci verejné - spolupráca obcí v rámci regiónu, ale aj v prihraničných oblastiach <p>Technická infraštruktúra a doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> - liberalizácia finančného trhu v oblasti poskytovania pôžičiek - získavanie zdrojov z EÚ a od donorov - existencia plánovacích strategických dokumentov - vytváranie podmienok pre príchod investorov - tvorba nových pracovných príležitostí - dosiahnutie úspor energie a zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov energie - dobudovanie siete občianskej vybavenosti - výstavba nových bytov - riešenie bytovej otázky - záujem zo strany podnikateľov na rozšírenie spektra poskytovaných služieb v obci <p>Vzdelávanie a kultúra, sociálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> - podmienky pre zvýšenie kvality verejnej správy zo strany štátu - rozvoj činností neziskových organizácií - záujem o rekonštrukciu, modernizáciu a budovanie nových kultúrnych a športových zariadení - finančné zdroje na podporu zvyšovania dostupnosti sociálnych a zdravotných služieb <p>Životné prostredie a cestovný ruch</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie úrovne separovaného zberu a zhodnocovanie odpadov - vytváranie a udržiavanie ekologickej stability územia - dobudovanie infraštruktúry cestovného ruchu, rozšírenie a skvalitnenie služieb - rozvoj informačných služieb cestovného ruchu TIK - zvýšená podpora TUR zo strany štátu a EÚ - podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie 	<p>Prírodný potenciál a ľudské zdroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívanie rieky Belej na turizmus spôsobom zaťažujúcim životné prostredie - negatívne dôsledky globalizácie a klimatické zmeny - nedostatočná podpora podnikateľov zo strany štátu, veľká odvodová záťažnosť <p>Technická infraštruktúra a doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> - neusporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom určeným na podnikateľské aktivity a výstavbu rodinných domov - zánik nerentabilných služieb poskytovaných drobnými podnikateľmi - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy verejnej infraštruktúry <p>Vzdelávanie a kultúra, sociálna oblasť</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatočné podmienky pre obnovu chátrajúcich existujúcich zariadení pre kultúru a šport - riziko znižovania kvality života obmedzenou dostupnosťou sociálnych a zdravotných služieb <p>Životné prostredie a cestovný ruch</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhoršenie kvality ovzdušia - zhoršenie kvality povrchových tokov - zníženie ekologickej stability územia
--	--

Špecifický cieľ 1	Zlepšiť základnú vybavenosť a služby v obci
Opatrenie 1.1 Opatrenie 1.2 Opatrenie 1.3	Podporiť rozvoj bývania Dobudovať dopravnú a technickú infraštruktúru v obci Zvýšiť bezpečnosť a skvalitniť sociálnu a občiansku vybavenosť
Kľúčové potreby Vavrišova v oblasti základnej vybavenosti a služieb	<i>Vysporiadať pozemky a vlastníctvo MŠ (Ev. a. v. cirkev, BJB, SPF, súkromný vlastníci), zabezpečiť dodatok k ÚPD a štúdiu pre usmernený rozvoj IBV, zmodernizovať výbavu a priestory pre činnosť DHZ, rozšíriť kamerový systém, vyriešiť kapacitu MŠ, priechod pre chodcov cez cestu II / 537 (2360)</i>
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	<i>Inžinierske siete k novej IBV sú čiastočne zrealizované, doriešiť splaškovú a stokovú kanalizáciu na Novej ulici, finančné zdravie obce je v dobrej kondícii</i>
Aktivity pre opatrenia 1.1 – 1.3	
1.1 Príprava územia pre IBV a výstavbu BD <ul style="list-style-type: none"> podpora výstavby IBV vo vybraných lokalitách (majetkoprávne usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom vo vybraných lokalitách, spracovanie územno-technickej dokumentácie) vybudovanie nových miestnych komunikácií pre plánovanú výstavbu vrátane bezpečnostných prvkov a osvetlenia rozšírenie všetkých inžinierskych sietí pre novú IBV vypracovanie štúdie pre usmernený rozvoj IBV 1.2 Výstavba a rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry <ul style="list-style-type: none"> rekonštrukcia existujúcich miestnych komunikácií a chodníkov budovanie a rekonštrukcia kanalizácie a rozšírenie rozvodných sietí rekonštrukcia existujúcej kanalizácie a ČOV rekonštrukcia a rozšírenie rozhlasu a verejného osvetlenia rozšírenie kamerového systému riešenie dopravného stíšenia v obci (miesta na parkovanie najmä v starej časti obce) osadenie informačných smerových tabúl 1.3 Budovanie IKT sietí, inteligentné fungovanie zariadení, zvyšovanie bezpečnosti, ochrany a prevencie, zlepšenie technického stavu a vybavenia DHZ <ul style="list-style-type: none"> rekonštrukcia hasičskej zbrojnice zabezpečenie akcieschopnosti DHZ Výstavba a modernizácia zariadení sociálnej a občianskej vybavenosti <ul style="list-style-type: none"> úpravy okolia budovy kultúrneho domu – rozdelenie plochy na oddychovú zelenú časť s prvkami pre deti a časť dopravného stíšenia prestavba vlastnej MŠ vybudovanie ihriska pri prírodnom kúpalisku vybudovanie workoutového ihriska dom smútku – výstavba chodníka a parkoviska, zriadenie rozptylovej lúky rekonštrukcia budovy obecného úradu – riešenie podkrovia rekonštrukcia budovy v majetku obce – prestavba na denný stacionár múzeum Bitky pri Vavrišove – vybudovanie sociálnych zariadení, parkoviska a miesta pre stánkový predaj zriadenie denného stacionára 	Investor/partner <ul style="list-style-type: none"> obec DHZ Cirkev SPF Urbársky spolok, PS Vavrišovo Vlastníci pozemkov
Predpokladané finančné zdroje	<i>vlastné zdroje obce, dotácia na základe Uznesenia Vlády SR, európske fondy, štátny rozpočet</i>

Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 1				
Ukazovateľ		Merná jednotka	Počiatočné hodnoty	Dosiahnuté hodnoty
<ul style="list-style-type: none">• Počet zrealizovaných projektov zameraných na rozvoj bývania• Počet zrealizovaných projektov dopravnej a technickej infraštruktúry• Počet zrealizovaných projektov sociálnej a občianskej vybavenosti/ sociálnej a zdravotnej starostlivosti• Počet zrealizovaných projektov IKT, bezpečnosti, ochrany a vybavenia DHZ		• projekt	0	
Dopady	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	vlastné zisťovanie		

Špecifický cieľ 2	Zvýšiť zamestnanosť a zlepšiť podmienky pre podnikanie
Opatrenie 2.1 Opatrenie 2.2	Vytvoriť podmienky pre zvýšenie zamestnanosti a rozvoj podnikania v obci Posilniť marketing obce a regiónu
Kľúčové potreby Vavrišova v oblasti práce a podnikania	Vytvoriť podmienky pre zamestnanie obyvateľov Vavrišova v mieste bydliska, podporovať remeselníkov, SHR, menšie prevádzky, skvalitňovanie doplnkových služieb a rozvoj cestovného ruchu.
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	Dobrá spolupráca s investormi, mnohí majú už zakúpené pozemky na plánované zámery. Využitie potenciálu a možností v spolupráci s organizáciami a podnikateľskými subjektmi.

Aktivity pre opatrenia 2.1 – 2.2		Investor/partner		
<div>2.1</div> <div>Podpora tradičného hospodárenia a remesiel</div> <div><ul style="list-style-type: none">podpora existujúcich drobných prevádzokpodpora vzniku nových remeselných prevádzokpodpora využívania miestnych surovinových zdrojov</div> <div>Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu v obci</div> <div><ul style="list-style-type: none">podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchurozšírenie a skvalitnenie doplnkových služieb v CR (rafting – Belá)podporovať informačné služby cestovného ruchuvytvorenie siete cyklotrás (v súlade s projektom ŽSK) napojením sa na Podtatranskú cyklomagistrálu (vytýčenie nových trás, úprava vlastníckych vzťahov k pozemkom, projektová a technická príprava zámeru, vybudovanie nových cyklotrás, zabezpečenie jednotného značenia cyklotrás a informačný systém)rozvoj kempingov vo Vavrišove</div> <div>Podpora nových podnikateľských aktivít</div> <div><ul style="list-style-type: none">vytvorenie podmienok pre rozvoj podnikateľských aktivítrozšírenie siete obchodov a ponuky služiebpodpora vzniku nových služieb v obci podľa potrieb občanov a záujmu podnikateľovvýstavba nových obchodných priestorov podľa ÚPN-Ov rámci technickej infraštruktúry pripraviť vhodnú lokalitu pre väčší investičný zámer (stanovenie vhodného územia, projektová a technická príprava vhodnej lokality, získanie strategického investora pre využitie lokality)Cyklopoint – oddychová časť pre cyklistovAgrofarma</div>		<div><ul style="list-style-type: none">obecsúkromný sektorUrbársky spolok, PS VavrišovoAgria L. Ondrej a. s.,COOP JednotaSilveex, záhradníctvoKrivoš MatúšLUDOSS,s.r.o.Združenie technických a športových činností regiónov SR,ZO Automotoklub VavrišovoMotorest HôrkySHRživnostníci</div>		
<div>2.2</div> <div>Podpora prezentačných a propagačných aktivít obce</div> <div><ul style="list-style-type: none">propagácia obce ako územia atraktívneho pre vstup rozhodujúceho investoravybudovať náučný chodník s využitím prírodných daností okolia obce (vytýčenie chodníka, vyriešenie majetkových vzťahov k pozemkom, realizácia výstavby náučného chodníka, zabezpečenie značenia náučného chodníka s infotabuľami)cezhraničná spolupráca</div>				
Predpokladané finančné zdroje	vlastné zdroje investorov a obce, európske fondy			
Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 2				
Ukazovateľ		Merná jednotka	Počiatočné hodnoty	Dosiahnuté hodnoty
<div><ul style="list-style-type: none">Počet zrealizovaných projektov zameraných na podporu tradičného hospodárenia a remesielPočet zrealizovaných projektov zameraných na budovanie infraštruktúry CRPočet zrealizovaných projektov zameraných na nové podnikateľské aktivityPočet zrealizovaných projektov zameraných na prezentáciu a propagáciu obce</div>		<div><ul style="list-style-type: none">projekt</div>	0	
Dopady	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	vlastné zisťovanie		

Špecifický cieľ 3	Podporiť rozvoj občianskej spoločnosti
Opatrenie 3.1	Zlepšiť kvalitu spoločenského života v obci a podporovať aktivity pre využitie voľného času
Opatrenie 3.2	Zlepšiť znalosť územia a posilniť pocit hrdosti na obec/región
Opatrenie 3.3	Podporiť spoluprácu na všetkých úrovniach v obci aj mimo nej
Opatrenie 3.4	Zlepšiť medziľudské vzťahy
Kľúčové potreby Vavrišova v oblasti občianskej spoločnosti	<i>Organizovanie podujatí spájajúcich generácie, odovzdávanie organizačných schopností mladším, prezentácia jednotlivých združení pôsobiach v obci. Podchytenie aktívnych mladých ľudí pri jednotlivých aktivitách, podpora nových impulzov smerujúcich k rozvoju medziľudských vzťahov</i>
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	<i>Vytvorenie vhodných podmienok pre jednotlivé aktivity, dobrá spolupráca všetkých organizácií a združení pôsobiach v obci, vzájomná komunikácia a podpora.</i>

Aktivity pre opatrenia 3.1 – 3.4		Investor/partner	
<p>3.1</p> <p>Zvyšovanie informovanosti o živote v obci</p> <ul style="list-style-type: none">• Web obce, mobilné aplikácie (V obraze, Odpad a pod.), facebook, sociálne siete• Monografia obce - aktualizácia <p>Podpora organizovania kultúrnych, športových a iných podujatí</p> <ul style="list-style-type: none">• podporovať jedinečné kultúrno-spoločenské aktivity a tradičné podujatia propagujúce obec ako cieľ turistiky• organizovanie ochotníckych divadelných predstavení <p>Podpora fungovania spoločenských organizácií na úrovni obce</p> <ul style="list-style-type: none">• Vybavenie DHZ uniformami• Vytvorenie vhodného zázemia pre jednotlivé organizácie• Podpora podujatí propagujúcich združenia a obec		<ul style="list-style-type: none">• Obec/vytvorené partnerstvá• DHZ• OZ Hornoliptovský kurucký regiment• TJ Liptov Vavrišovo• Organizácia Jednoty dôchodcov• Poľovné združenie Belá• Tanečný klub Jessy Vavrišovo• ZTaŠČR SR, Automotoklub Vavrišovo• Krčma u Žandára• Podnikateľské subjekty	
<p>3.2</p> <p>Podpora rozvoja tradícií</p> <ul style="list-style-type: none">• Bitka pri Vavrišove – zachovanie tradície• Čo o mne vieš? – súťažné večery organizované formou kvízov, zamerané na históriu a súčasnosť obce• Veľkonočný stolnotenisový turnaj – pre všetky vekové kategórie (každoročne)• Stavanie mája – udržanie tradície (každoročne)• Juniáles – spojený s oceňovaním úspešných žiakov a obyvateľov podporujúcich ich rozvoj (každoročne)• Futbalový turnaj O pohár starostu obce – každý nepárny rok• Retro beh medzi humnami – každý párny rok• Posedenie Jednoty dôchodcov – pri príležitostiach Dňa matiek, Dňa otcov, október - úcta k starším, zimné posedenia zamerané na poéziu, prózu, hudbu, cestovateľské skúsenosti v slovej a dokumentaristickej prezentácii• Uvítanie detí do života - zachovanie tradície s odovzdaním pamätného listu obce, zápisom do pamätnej knihy (podľa potreby)• Návšteva jubilujúcich spoluobčanov – 80, 85, 90, 95 ročných s odovzdaním pamätného listu obce, zápisom do pamätnej knihy (podľa potreby)• Kladenie vencov pri príležitosti výročia SNP pamätník Podbanské – organizácia v spolupráci s obcou Liptovský Peter v roku 2025, v obci Vavrišovo každoročne			
<p>3.3</p> <p>Vytváranie podmienok pre rozvoj regionálnej a nadregionálnej spolupráce</p> <ul style="list-style-type: none">• podpora spolupráce s Poľskom, Českou republikou a Maďarskom pri rozvoji cestovného ruchu			
Predpokladané finančné zdroje		obec, európske fondy, Komunitná nadácia Liptov, sponzori	
Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 3			
Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočné hodnoty	Dosiahnuté hodnoty

4.5.19 Vavrišovo

<ul style="list-style-type: none"> Počet podporených spoločenských organizácií z verejných zdrojov Celková výška verejných výdavkov vynaložených na podporu spoločenských organizácií Počet zrealizovaných projektov kultúrnych, športových a spoločenských podujatí Počet zrealizovaných projektov zameraných na rozvoj tradícií Počet zrealizovaných projektov zameraných zvýšenie informovanosti o živote v obci 		<ul style="list-style-type: none"> organizácia tis. € projekt 	0	
Dopady	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	vlastné zisťovanie		

Špecifický cieľ 4	Podporiť ochranu životného prostredia a udržateľné využívanie zdrojov
Opatrenie 4.1 Opatrenie 4.2	Zvýšiť mieru zhodnocovania odpadov a likvidácie čiernych skládok Znížiť riziko negatívnych dôsledkov prírodných katastrof a katastrofických udalostí
Opatrenie 4.3	Zavedenie postupov pre zvýšenie ochrany krajiny a krajinotvorby
Kľúčové potreby Vavrišova v oblasti životného prostredia	<i>Posilňovať podmienky pre likvidáciu separovaných odpadov z domácností.</i> <i>Vybudovanie zberného dvora a stojísk na kontajnery.</i> <i>Likvidácia čiernych skládok. Úprava brehov potoka.</i>
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	<i>Osveta týkajúca sa separácie a likvidácie odpadov. Posilňovanie záujmu obyvateľov o veci verejné a spoločné.</i>

Aktivity pre opatrenia 4.1 – 4.3		Investor/partner	
<p>4.1 Budovanie systému separovania odpadu, zberných dvorov a spoločných kompostovísk, zavádzanie princípov obehového hospodárstva</p> <ul style="list-style-type: none">• Vybudovanie zberného dvora• Vybudovanie stojísk na kontajnery• Zabezpečenie kompostérov do domácností <p>Osveta a vzdelávanie v oblasti tvorby a likvidácie odpadov, zvyšovanie environmentálneho povedomia</p> <ul style="list-style-type: none">• Viest' občanov k budovaniu domácich kompostovísk• Usmerňovanie občanov v oblasti separácie		<ul style="list-style-type: none">• Obec• Urbársky spolok, PS Vavrišovo• Obyvatelia obce• ÚPSVaR• Správa ciest ŽSK• SVP Piešťany, o.z. Ružomberok	
<p>4.3 Zníženie energetickej náročnosti budov a zariadení, inovačné prístupy, udržateľnosť</p> <ul style="list-style-type: none">• Zateplenie obecných budov a bytoviek, zateplenie strechy MŠ• Využitie fotovoltaiiky a tepelných čerpadel na obecných budovách a ČOV – energetická sebestačnosť <p>Starostlivosť o vodné toky a vodné prvky</p> <ul style="list-style-type: none">• Brigáda pri úprave brehov potoka Vavrišanka <p>Výchova k udržateľnému využívaniu miestnych zdrojov a starostlivosti o krajinu</p> <ul style="list-style-type: none">• Spolupráca s ÚPSVaR – aktivačné práce na ochranu životného prostredia <p>Zlepšovanie kvality životného prostredia v obciach</p> <ul style="list-style-type: none">• Brigády pri čistení priestorov obecného cintorína• Brigády pri likvidácii čiernych skládok• Vykášanie zanedbaných priestorov pri komunikácii III. triedy –vstup do obce z Liptovského Hrádku a Pribyliny• Vykášanie zanedbaných priestorov pri poľných cestách v katastri obce• Vybudovanie zelenej oddychovej zóny pri kultúrnom dome a plochy dopravného stíšenia (zelené parkovisko)• Určenie lokality vhodnej na výsadbu stromov, drevín pri narodení dieťaťa			
Predpokladané finančné zdroje			
štátny rozpočet, európske fondy, súkromné zdroje, rozpočet obce			

Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 4			
Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočné hodnoty	Dosiahnuté hodnoty
<ul style="list-style-type: none">• Počet zrealizovaných projektov zameraných na zvýšenie miery zhodnocovania odpadov a likvidácie čiernych skládok• Počet zrealizovaných projektov zameraných na zlepšenie kvality životného prostredia, ochrany krajiny a krajinotvorby	<ul style="list-style-type: none">• projekt	0	
Dopady	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	vlastné zisťovanie	